

Lagrådsremiss

Slopad skattereduktion för gåvor

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 21 maj 2015

Magdalena Andersson

Peter Ljungqvist
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås att skattereduktionen för gåvor till ideell verksamhet och det därmed sammanhängande förfarandet med godkännande av gåvomottagare ska slopas vid utgången av 2015. Eventuell betald årsavgift för godkänd gåvomottagare som avser tid efter 2015 ska betalas tillbaka.

Förslaget föranleder ändringar i inkomstskattelagen (1999:1229) och skatteförfarandelagen (2011:1244) samt upphävande av lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Innehållsförteckning

1	Beslut	3
2	Lagförslag	4
2.1	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	4
2.2	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	6
2.3	Förslag till lag om upphävande av lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva	9
3	Ärendet och dess beredning	10
4	Gällande rätt	10
5	Skattereduktionen för gåvor slopas	12
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	14
7	Konsekvensanalys	15
8	Författningskommentar	17
8.1	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	17
8.2	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	17
8.3	Förslaget till lag om upphävande av lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva	18
Bilaga 1	Promemorians lagförslag	19
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanser	25

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),
3. lag om upphävande av lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva.

2 Lagförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹

dels att 67 kap. 20–26 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast efter 67 kap. 19 § och rubrikerna närmast före 67 kap. 20, 23, 24, 25 och 26 §§ ska utgå,

dels att 1 kap. 11 och 16 §§ och 67 kap. 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

11 §²

Bestämmelser om hur skatten ska beräknas finns i 65 kap.

Bestämmelser om beräkningen av skatt på ackumulerad inkomst finns i 66 kap.

Bestämmelser om skattereduktion för underskott av kapital, arbetsinkomst (jobbskatteavdrag), allmän pensionsavgift, sjöinkomst, hushållsarbete, *gåva* och mikroproduktion av förnybar el finns i 67 kap.

Bestämmelser om skattereduktion för underskott av kapital, arbetsinkomst (jobbskatteavdrag), allmän pensionsavgift, sjöinkomst, hushållsarbete och mikroproduktion av förnybar el finns i 67 kap.

16 §³

Bestämmelser om

– förfarandet vid uttag av skatten finns i skatteförfarandelagen (2011:1244),

– förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete finns i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete, *och*

– *godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva*

– förfarandet vid uttag av skatten finns i skatteförfarandelagen (2011:1244), *och*

– förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete finns i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

Senaste lydelse av

67 kap. 20 § 2011:1271

67 kap. 21 § 2011:1271

67 kap. 22 § 2011:1271

67 kap. 23 § 2011:1271

67 kap. 24 § 2013:690

67 kap. 25 § 2011:1271

67 kap. 26 § 2011:1271

² Senaste lydelse 2014:1468.

³ Senaste lydelse 2011:1272.

rubriken närmast efter 67 kap. 19 § 2011:1271

rubriken närmast före 67 kap. 20 § 2011:1271

rubriken närmast före 67 kap. 23 § 2011:1271

rubriken närmast före 67 kap. 24 § 2011:1271

rubriken närmast före 67 kap. 25 § 2011:1271

rubriken närmast före 67 kap. 26 § 2011:1271.

finns i lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva.

67 kap.

1 §⁴

I detta kapitel finns bestämmelser om skattereduktion för fysiska personer i 2–33 §§ och för juridiska personer i 2 och 27–33 §§.

I detta kapitel finns bestämmelser om skattereduktion för fysiska personer i 2–19 och 27–33 §§ och för juridiska personer i 2 och 27–33 §§.

Skattereduktion ska anges i hela krontal så att öretal faller bort.

2 §⁵

Skattereduktion ska göras för sjöinkomst, allmän pensionsavgift, arbetsinkomst (jobbskatteavdrag), underskott av kapital, hushållsarbete, gåva och mikroproduktion av förnybar el i nu nämnd ordning.

Skattereduktion ska göras för sjöinkomst, allmän pensionsavgift, arbetsinkomst (jobbskatteavdrag), underskott av kapital, hushållsarbete och mikroproduktion av förnybar el i nu nämnd ordning.

Skattereduktion ska räknas av mot kommunal och statlig inkomstskatt som beräknats enligt 65 kap., mot statlig fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt samt mot kommunal fastighetsavgift enligt lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift. Skattereduktion enligt 5–9 §§ ska dock räknas av endast mot kommunal inkomstskatt.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

2. Lagen tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2015.

⁴ Senaste lydelse 2014:1468.

⁵ Senaste lydelse 2014:1468.

2.2 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244)¹
dels att 22 kap. 22 § och 23 kap. 7 § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 22 kap. 22 § ska utgå,
dels att 22 kap. 1 §, 31 kap. 1 och 33 §§ och 38 kap. 1 § samt rubriken
närmast före 31 kap. 33 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 kap.

1 §²

I detta kapitel finns bestämmelser om skyldighet att lämna kontroll-
uppgift om

- överlåtelse av privatbostadsrätt och andelar i vissa bostadsföretag (2 och 3 §§),
- upplåtelse av privatbostad eller bostad som innehas med hyresrätt (4 §),
- samfällighet (5 och 6 §§),
- räntebidrag (7 §),
- pensionsförsäkringar och pensionssparkonton (8 och 9 §§),
- avskattning av pensionsförsäkring (10 §),
- tjänstepensionsavtal (11 §),
- underlag för avkastningsskatt på livförsäkringar (12 §),
- skattereduktion för förmån av hushållsarbete (13 §),
- elcertifikat (14 §),
- utsläppsrätter, utsläppsminskningseenheter och certifierade utsläppsminskningar (15 §),
- schablonintäkt vid innehav av ett investeringssparkonto (16 §),
- schablonintäkt vid innehav av andelar i värdepappersfonder, fondföretag, specialfonder och utländska specialfonder (17–21 §§),
- *gåva* (22 §),
- investeraravdrag (23 och 24 §§), och
- skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el (25 §).

31 kap.

1 §³

I detta kapitel finns bestämmelser om

- uppgifter som ska lämnas i samtliga inkomstdeklarationer (2 och 3 §§),
- uppgifter som fysiska personer och dödsbon ska underrättas om och godkänna eller lämna (4 och 5 §§),
- uppgift som ska lämnas om inkomstslaget tjänst (6 §),

¹ Senaste lydelse av
22 kap. 22 § 2011:1289
23 kap. 7 § 2011:1289
rubriken närmast före 22 kap. 22 § 2011:1289.

² Senaste lydelse 2014:1471.

³ Senaste lydelse 2014:1471.

- uppgifter som ska lämnas om inkomstslaget näringsverksamhet (7–15 §§),
- uppgifter som ska lämnas om inkomstslaget kapital (16–19 b §§),
- uppgift om tillkommande belopp (20 §),
- uppgifter om vissa andelsavyttringar m.m. (21–24 §§),
- uppgifter för beräkning av egenavgifter (25 och 26 §§),
- uppgifter som fåmansföretag samt företagsledare och delägare ska lämna (27–29 §§),
- uppgift om tillskott och uttag (30 §),
- uppgift om betalning till utlandet (31 §),
- uppgift som ekonomiska föreningar ska lämna (32 §),
- uppgifter om skattereduktion för hushållsarbete, *gåva* och mikroproduktion av förnybar el (33 och 33 a §§), och
- uppgifter om prissättningsbesked (34 §).

Skattereduktion för hushållsarbete, *gåva* och mikroproduktion av förnybar el⁴   **Skattereduktion för hushållsarbete och mikroproduktion av förnybar el**

33 §⁵

Den som begär skattereduktion för hushållsarbete, *gåva* eller mikroproduktion av förnybar el enligt 67 kap. 11–33 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) ska lämna uppgift om underlaget för skattereduktionen.

Den som begär skattereduktion för hushållsarbete eller mikroproduktion av förnybar el enligt 67 kap. 11–19 och 27–33 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) ska lämna uppgift om underlaget för skattereduktionen.

I fråga om förmån av sådant arbete som räknas som hushållsarbete enligt 67 kap. 13 a och 13 b §§ inkomstskattelagen ska även sådana uppgifter som avses i 9 a § lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete lämnas.

38 kap.

1 §⁶

Fastställda formulär ska användas för att lämna

1. kontrolluppgifter,
2. åtagande
  - a) enligt 23 kap. 6 § om att lämna kontrolluppgifter om pensionsförsäkringar och sådana avtal om tjänstepension som är jämförbara med en pensionsförsäkring, och
  - b) enligt 23 kap. 7 § om att
2. åtagande enligt 23 kap. 6 § om att lämna kontrolluppgifter om pensionsförsäkringar och sådana avtal om tjänstepension som är jämförbara med en pensionsförsäkring,

⁴ Senaste lydelse 2014:1471.

⁵ Senaste lydelse 2014:1471.

⁶ Senaste lydelse 2011:1289.

lämna kontrolluppgifter om gåvor,

3. deklARATIONER,
  4. särskilda uppgifter, och
  5. periodiska sammanställningar.
-

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.
2. Bestämmelsen i 31 kap. 33 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2015.
3. Den upphävda bestämmelsen i 22 kap. 22 § gäller dock fortfarande för beskattningsår som börjar före ikraftträdandet.
4. Den upphävda bestämmelsen i 23 kap. 7 § och bestämmelsen i 38 kap. 1 § i den äldre lydelsen gäller dock fortfarande för tid före ikraftträdandet.

2.3 Förslag till lag om upphävande av lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva

Härigenom föreskrivs att lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva ska upphöra att gälla vid utgången av 2015.

---

1. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för tid före den 1 januari 2016.
2. En betald årsavgift som avser tid efter 2015 ska betalas tillbaka.

3 Ärendet och dess beredning

I budgetpropositionen för 2015 redovisade regeringen att den ansåg att skattereduktionen för gåvor och det därmed sammanhängande förfarandet med godkännande av gåvomottagare bör slopas från och med den 1 januari 2016. Regeringen aviserade att den avsåg att under 2015 återkomma till riksdagen med ett förslag.

Inom Finansdepartementet har utarbetats en promemoria med förslag om slopande av skattereduktionen för gåvor och förfarandet med godkännande av gåvomottagare. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (dnr Fi2015/810).

I denna lagrådsremiss behandlas promemorians förslag.

4 Gällande rätt

Den 1 januari 2012 infördes skattereduktion för fysiska personers gåvor till ideell verksamhet. En förutsättning för sådan skattereduktion är att gåvorna lämnas till på förhand godkända gåvomottagare. Skatteverket prövar frågan om godkännande som gåvomottagare efter ansökan. Förfarandet med godkännande av gåvomottagare regleras i lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva.

Som gåvomottagare ska godkännas svenska stiftelser, svenska ideella föreningar eller svenska registrerade trossamfund som vid beslutet om slutlig skatt året före ansökningsåret är inskränkt skattskyldiga enligt 7 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229) och kan förväntas bli inskränkt skattskyldiga enligt detta lagrum även vid de två följande besluten om slutlig skatt, och som har som ändamål att främja social hjälpverksamhet eller vetenskaplig forskning eller annars helt eller delvis bedriver sådan verksamhet. För associationer som är inskränkt skattskyldiga enligt någon annan bestämmelse i 7 kap. inkomstskattelagen än 3 § görs en hypotetisk prövning av deras skattskyldighet i förhållande till 7 kap. 3 §. Som gåvomottagare ska också godkännas utländska motsvarigheter inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i en stat med vilken Sverige har ett skatteavtal med bestämmelser om informationsutbyte eller ett avtal om informationsutbyte i skatteärenden.

Ett godkännande som gåvomottagare gäller till utgången av det tredje året efter det år som beslutet fattades. Om en ansökan om förlängning kommer in innan godkännandet har upphört att gälla, får godkännandet förlängas till utgången av det tredje året efter det år då godkännandet annars skulle ha upphört att gälla.

En godkänd gåvomottagare ska lämna kontrolluppgift om en sådan gåva som vid ett och samma gåvotillfälle uppgår till minst 200 kronor om den som lämnat gåvan är känd. I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om det gåvobelopp som tagits emot under året. För att en utländsk sökande ska kunna godkännas som gåvomottagare gäller att ett skriftligt

åtagande att lämna kontrollavgifter om gåvor ska ha kommit in till Skatteverket. Åtagandet ska lämnas enligt fastställt formulär.

Den som ansöker om att bli godkänd gåvomottagare ska betala en ansökningsavgift. Skatteverket får inte pröva ansökan om avgiften inte har betalats. En godkänd gåvomottagare ska betala en årsavgift för varje år efter det år då ett godkännande meddelats. Avgiften ska betalas före det år avgiften avser. Inbetalning görs till ett särskilt bankgirokonto hos Skatteverket. Av 3 § förordningen (2011:1295) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva framgår att en ansökningsavgift uppgår till 10 000 kronor och en årsavgift till 7 000 kronor.

Ett godkännande som gåvomottagare kan under vissa förutsättningar återkallas. Om en godkänd gåvomottagare inte längre uppfyller ett eller flera av de krav som uppställs för godkännande ska gåvomottagaren omedelbart underrätta Skatteverket om detta. Om denna skyldighet inte fullgörs får Skatteverket ta ut en kontrollavgift. Kontrollavgiften uppgår till ett belopp motsvarande 10 procent av värdet på de gåvor som är av det slaget att de ingår i givarens underlag för skattereduktion och som har tagits emot efter den tidpunkt då en underrättelse borde ha kommit in och till dess att frågan om återkallelse har prövats av Skatteverket. Kontrollavgiften är dock lägst 5 000 kronor.

Bestämmelserna om omprövning och överklagande av beslut enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) är tillämpliga på Skatteverkets beslut om godkännande av gåvomottagare, om förlängning av godkännande, om återkallelse av godkännande och om kontrollavgift.

Rätt till skattereduktion för gåva till godkända gåvomottagare har en fysisk person som vid beskattningsårets utgång har fyllt 18 år, är obegränsat skattskyldig någon gång under beskattningsåret, och som har haft utgifter för gåva avseende främjande av social hjälpverksamhet eller vetenskaplig forskning till en godkänd gåvomottagare eller som ska ta upp en sådan gåva som inkomst. Sådan rätt till skattereduktion har efter begäran också de som är begränsat skattskyldiga enligt 3 kap. 18 § första stycket 1, 2 eller 3 inkomstskattelagen, om deras överskott av förvärvsinkomster i Sverige och i andra länder, uteslutande eller så gott som uteslutande, utgörs av överskott av förvärvsinkomster i Sverige. Dödsbon har endast rätt till skattereduktion för gåvor som lämnats före dödsfallet.

Endast penninggåvor ger rätt till skattereduktion. Skattereduktion kan ges inte bara för gåva som en person själv har lämnat utan även för skattepliktig löneförmån av gåva samt gåva för vilken utdelningsbeskattning ska ske (jfr RÅ 2007 not 161 samt Skatterättsnämndens förhandsbesked den 6 februari 2009, dnr 59-08/D).

Ytterligare förutsättningar för rätt till skattereduktion är att gåvorna uppgår till minst 200 kronor per gåva och sammanlagt minst 2 000 kronor per beskattningsår. Maximal skattereduktion är 1 500 kronor per person och år, vilket betyder att maximal skattereduktion uppnås vid ett underlag om 6 000 kronor.

5 Skattereduktionen för gåvor slopas

Regeringens förslag: Skattereduktionen för gåvor till ideell verksamhet och förfarandet med godkännande av gåvomottagare slopas.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: En majoritet av de remissinstanser som yttrat sig motsätter sig förslaget. *Ekonomistyrningsverket, Forum – Idéburna organisationer med social inriktning (Forum)* och *Landsorganisationen i Sverige (LO)* tillstyrker förslaget. Forum anför att skattereduktionen bryter mot ett fundament i den fria organiseringen genom ökad statlig insyn i individens politiska och religiösa åskådningar. Forum anser vidare att det går att använda pengarna på ett samhällsekonomiskt klokare sätt och föreslår en uppräknig av organisationsbidraget och ett separat organisationsstöd för organisationer och verksamheter som arbetar för förbättrade förutsättningar, för kapacitetsutveckling och verktyg för att underlätta för ideellt engagemang, insamling och verksamhetsutveckling. LO anser att skattereduktion för gåvor är ett olämpligt sätt att fördela statens skatteintäkter på. För det fall att skattemedel ska gå till vissa hjälporganisationer är det enligt LO i stället lämpligt med ett statligt bidrag. *Reumatikerförbundet* anser att de genom förslaget ökade skatteintäkterna kan användas i bättre syften än att gynna dem som skänker gåvor. Det finns enligt förbundet stora behov att fylla inom exempelvis rehabiliteringsområdet för kroniskt sjuka. *Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF)* anser att det saknas en konsekvensbeskrivning för hur slopandet av skattereduktionen kan komma att påverka civilsamhället. Forum anser däremot att skattereduktionens effekter på civilsamhället är förhållandevis ringa i ekonomiska termer och har haft effekten att organisationerna uppfattas som välgörenhetsorganisationer. MUCF anser att det är angeläget att ett slopande av avdragsrätten för gåvor kombineras med någon form av kompensation i form av intäkter med låg styrningsgrad. *Nämnden för statligt stöd till trossamfund* anser att promemorian inte ger en övertygande argumentation för förslaget. *DHR – Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder (DHR)* anser att det inte är motiverat att slopa skattereduktionen så länge regeringen inte presenterat förslag på nya bidragssystem för olika slag av ideella organisationer som innehåller årliga indexjusteringar motsvarande samhällets kostnadsökningar. *Frivilligorganisationernas Insamlingsråd (FRII)*, vars remissyttrande *Frälsningsarmén, Sveriges Kristna Råd* och *Erikshjälpen* instämmer i, *Hjärt-Lungfonden, Läkare Utan Gränser, Neuroförbundet, Pingst – Fria församlingar i samverkan (Pingst), Plan Sverige, Rädda Barnen, Röda Korset, Svensk Insamlingskontroll, Stockholms Stadsmission, We Effect, Läkarmissionen, Hjärnfonden, Cancer- och Allergifonden, Barnfonden, Vi-skogen, Individuell Människohjälpen, Hjärta till Hjärta* och *Barncancerfonden* anser att skattereduktionen för gåvor har stimulerat till ett ökat givande och förutspår att förslaget kommer att leda till minskade intäkter. Organisationerna anför vidare att slopandet av skattereduktionen är ett resursslöseri i förhållande till de investeringar i rutiner, processer och system som godkända gåvomottagare gjort. Även *Cancerfonden, Hand in Hand Sweden* och *Hunger-*

projektet anser att skattereduktionen har stimulerat till ett ökat givande och förutspår minskade intäkter. *Svenska Kyrkan* anser att det finns svårigheter att analysera systemet med skattereduktion för gåvor och dess effekter med tanke på den korta tidsperiod som systemet varit i bruk och att det vore en fördel om systemet utvärderades med en längre tidsperiod som underlag. *UNICEF Sverige (UNICEF)* anför att skattereduktionen har funnits under en alldeles för kort tid för att man ska kunna dra slutsatser om de konsekvenser den haft. *UNICEF* anser dock att skattereduktionen haft positiv inverkan och att det blir förvirrande för allmänheten med reformer som ändras efter så kort tid. *ActionAid* anför att skattereduktionen inte har kunnat få fullt genomslag och att alla positiva effekter ännu inte har kunnat märkas men att reformen redan från starten signalerat vikten av en livskraftig ideell sektor för samhället i stort. *Katolska biskopsämbetet* anför att de godkända gåvomottagarna har lagt ned ett ganska betydande arbete på att bygga upp den administration som krävs. Om systemet nu upphävs kan detta enligt biskopsämbetet för vissa organisationer innebära att kostnaderna kommer att överstiga de ökade gåvointäkter som systemet hinner generera. DHR, FRII, vars remissyttrande Frälsningsarmén, Sveriges Kristna Råd och Erikshjälpen instämmer i, Hjärt-Lungfonden, Läkare Utan Gränser, Pingst, Läkarmissionen, ActionAid, Erikshjälpen och *Akademikerförbundet SSR* anser att det befintliga systemet för skattereduktion för gåvor bör utökas i stället för att slopas.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 9 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229) får den skattskyldiges personliga levnadskostnader inte dras av. Till sådana levnadskostnader räknas bl.a. utgifter för gåvor. Det är en grundläggande princip för det svenska skattesystemet som det är angeläget att upprätthålla, vilket även angavs i samband med införandet av skattereduktionen för gåvor (prop. 2011/12:1, Förslag till statens budget för 2012, finansplan och skattefrågor, avsnitt 6.16.3.4).

Skattereduktion för gåvor är inte förenligt med avdragsförbudet. Förbudet har vissa undantag, t.ex. för utgifter för resor till och från arbetet. Detta kan dock motiveras genom att de utgifterna har ett nära samband med intjänande av förvärvsinkomster som är skattepliktiga. Någon sådan koppling finns inte för gåvor som lämnas till ideell verksamhet. Konflikten mellan skattereduktionen för gåvor och avdragsförbudet för personliga levnadskostnader har också framhållits i förarbetena till den aktuella skattereduktionen (prop. 2011/12:1, Förslag till statens budget för 2012, finansplan och skattefrågor, avsnitt 6.16.3.1 och 6.16.3.4). Det kan i sammanhanget noteras att redan den särskilde utredare som utredde frågan om skatteincitament för gåvor avrådde från lagstiftning eftersom han bedömde att nackdelarna med en sådan ordning övervägde fördelarna, se betänkandet Skatteincitament för gåvor till forskning och ideell verksamhet (SOU 2009:59 s. 180).

En stark och livaktig ideell sektor har stor betydelse för samhällslivet och demokratin. Det är angeläget att skatter tas ut på ett sätt som främjar skattepolitikens främsta syfte, att finansiera den gemensamma välfärden, och också i övrigt är förenligt med de övergripande målen för regeringens ekonomiska politik. Skattereduktion för gåvor ökar komplexiteten i skattesystemet. Det förtjänar att framhållas att det aktuella skatteincitamentets utformning som en skattereduktion vid införandet uttryckligen

ansågs innebära en markering av att reglerna i princip ligger vid sidan av den vanliga beskattningen (prop. 2011/12:1, Förslag till statens budget för 2012, finansplan och skattefrågor, avsnitt 6.16.3.1). Regeringen anser att stöd till de verksamheter ideell sektor bedriver bör fördelas utifrån en prioritering av hur dessa bidrar till samhällsnytta, snarare än utifrån vilken förmåga de berörda organisationerna har att hitta sponsorer som har råd att genom gåvor stödja verksamheten. Offentligt stöd bör snarare utgå från tydliga prioriteringar än via privatpersoners val av och förmåga till stöd via skattereduktion.

Skattereduktionerna för gåvor har också inneburit att Skatteverket måste pröva frågor om godkännande av gåvomottagare och utöva tillsyn över godkända gåvomottagare – uppgifter som är helt verksamhetsfrämmande för myndigheten.

Skattereduktionerna för gåvor omfattar bara gåvor till vissa ändamål. Dessa begränsningar har ansetts nödvändiga av kostnads-, missbruks- och kontrollskäl och den ovan nämnda konflikten med avdragsförbudet för personliga levnadskostnader (prop. 2011/12:1, Förslag till statens budget för 2012, finansplan och skattefrågor, avsnitt 6.16.3.4). I den mån skattereduktionerna påverkar givandet är det således i en klart snedvridande riktning. En sådan styrningseffekt är inte önskvärd.

Mot den ovan angivna bakgrunden föreslår regeringen att skattereduktionerna för gåvor och det därmed sammanhängande förfarandet med godkännande av gåvomottagare slopas.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i inkomstskattelagen (1999:1229) och skatteförfarandelagen (2011:1244) samt upphävande av lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2016. En betald årsavgift för godkänd gåvomottagare som avser tid efter 2015 ska betalas tillbaka. Äldre bestämmelser gäller för tid före ikraftträdandet.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Cancerfonden, Frivilligorganisationernas Insamlingsråd (FRIL), vars remissyttrande Frälsningsarmén, Sveriges Kristna Råd och Erikshjälpen instämmer i, Hjärt-Lungfonden, Läkare Utan Gränser, Neuroförbundet, Pingst – Fria församlingar i samverkan (Pingst), Plan Sverige, Rädda Barnen, Röda Korset, We Effect, Läkarmissionen, Hjärnfonden, Cancer- och Allergifonden, Barnfonden, Viskogen, Individuell Människohjälp, Hjärta till Hjärta och Barncancerfonden vill, om regeringen väljer att gå vidare med förslaget, betona*

vikten av en rimlig tidsperiod för organisationerna att kommunicera till sina givare att skattereduktion för gåvor inte längre är möjlig. Tiden mellan beslut i riksdagen och ikraftträdande är för kort för detta.

Skälen för regeringens förslag: Som framgår av avsnitt 3 aviserade regeringen redan i budgetpropositionen för 2015, som lämnades till riksdagen den 23 oktober 2014, sin avsikt att skattereduktionen för gåvor och förfarandet med godkännande av gåvomottagare bör slopas från och med den 1 januari 2016. Förslaget om slopande remitterades den 13 februari 2015 och är nu föremål för en lagrådsremiss. Det finns således tid för såväl givare som godkända gåvomottagare att anpassa sig till ändringarna. Regeringen föreslår därför att ändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2016.

Den upphävda lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva ska dock fortfarande tillämpas för tid före den 1 januari 2016. Det betyder t.ex. att Skatteverket även efter att lagen upphävts kan besluta att ta ut en kontrollavgift för underrättelseskyldighet som inte fullgjorts.

Skyldigheten för godkända gåvomottagare att lämna kontrolluppgift om gåva gäller fortfarande för beskattningsår som börjar före den 1 januari 2016. Detsamma gäller bestämmelsen om skattskyldigs lämnande av uppgift i inkomstdeklarationen om underlaget för skattereduktion för gåva. Bestämmelserna om åtagande från utländska subjekt om att lämna kontrolluppgifter gäller fortfarande för tid före den 1 januari 2016.

Bestämmelserna i inkomstskattelagen (1999:1229) om skattereduktion för gåva gäller fortfarande för beskattningsår som börjar före den 1 januari 2016.

Som beskrivits ovan upphör lagen om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva att gälla vid utgången av 2015 men tillämpas fortfarande för tiden 2012–2015. En årsavgift för godkänd gåvomottagare ska betalas före det år avgiften avser. Det skulle kunna inträffa att någon gåvomottagare redan hunnit betala årsavgift för 2016 (eller senare år) före lagens upphörande. En betald årsavgift som avser tid efter 2015 ska i sådant fall betalas tillbaka.

7 Konsekvensanalys

Offentligfinansiella effekter

Slopandet av skattereduktionen för gåvor beräknas öka skatteintäkterna med 0,25 miljarder kronor 2016. År 2012, det år då skattereduktionen infördes, lämnade enligt kontrolluppgifter drygt 626 000 personer gåvor. Av dessa uppnådde knappt 195 000 personer minimibeloppet för skattereduktionen, vilket gav en sammanlagd skattereduktion för 0,16 miljarder kronor. År 2013 ökade antalet personer med kontrolluppgifter till drygt 760 000 personer, varav drygt 255 000 personer uppnådde minimibeloppet för skattereduktionen. Den sammanlagda skattereduktionen ökade till 0,22 miljarder kronor. Den ökade sammanlagda skattereduktionen mellan 2012 och 2013 bedöms bero dels på att antalet godkända gåvomottagare ökade, dels på att möjligheten till skattereduktion blev

mer känd. Gåvobeloppen som skattereduktionen grundas på förväntas öka även 2014 och 2015, dock i en långsammare takt än mellan de två första åren. De personer som gav för litet belopp per gåva alternativt för litet sammanlagt belopp under ett år för att få skattereduktionen det första året antas ha förändrat sitt beteende till det andra året. De personer som redan ger upp till maxbeloppet kan inte höja sin skattereduktion ytterligare.

I och med sloandet kommer även betalningar av årsavgifter och ansökningsavgifter att upphöra. Intäktsförlusten från minskade ansökningsavgifter kan anses försumbar. Intäktsförlusten från minskade årsavgifter beräknas utifrån antalet godkända gåvomottagare 2014 till ca en halv miljon kronor årligen.

Med de antaganden som redovisats ovan beräknas den offentliga finansiella effekten av sloandet till 0,25 miljarder kronor år 2016.

Konsekvenser för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslaget innebär att Skatteverket från och med den 1 januari 2016 inte längre prövar frågor om godkännande av gåvomottagare och inte hanterar skattereduktion vid inkomstbeskattningen för beskattningsår som börjar den 1 januari 2016 eller senare. Minskningen av Skatteverkets arbetsbörda bedöms vara marginell och sker successivt fram till 2017. Förändringen innebär på sikt att kostnader för administration och kontroll av systemet med skattereduktion för gåvor uteblir. Förslaget innebär att en måltyp hos de allmänna förvaltningsdomstolarna upphör när systemet med godkännande av gåvomottagare upphör. Att en skattereduktion slopas kan även minska antalet mål om inkomstbeskattning. Påverkan på domstolarnas samlade arbetsbörda bedöms dock vara marginell.

Konsekvenser för skattskyldiga

Förslaget innebär att skattskyldiga inte ges skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet som lämnas efter den 31 december 2015. Knappt 195 000 personer fick skattereduktion för gåvor lämnade under 2012. För 2013 var motsvarande siffra drygt 255 000 personer. Av de personer som fick skattereduktion för gåvor lämnade under 2012 var 64 procent kvinnor. Könsupplad statistik för 2013 finns ännu inte tillgänglig.

Konsekvenser för godkända gåvomottagare

Förslaget innebär att systemet med skattereduktion för gåvor till godkända gåvomottagare upphör vid utgången av 2015. Det finns för närvarande 75 godkända gåvomottagare. Förslaget kan komma att minska det sammanlagda givandet från sådana personer som tidigare fått skattereduktion för sitt givande. I vilken utsträckning detta sker och hur den verksamhet som bedrivs berörs är något som bör följas upp. Förslaget innebär även att den administrativa bördan för gåvomottagarna minskar eftersom de inte längre kommer att behöva lämna kontrolluppgifter för skattereduktionsgrundande mottagna gåvor. De behöver inte heller betala årsavgifter.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

1 kap.

11 §

I kapitlet som innehåller grundläggande bestämmelser om kommunal och statlig inkomstskatt finns i den aktuella paragrafens *tredje stycke* en hänvisning till de regler om skattereduktion som finns i 67 kap. Stycket ändras med anledning av att 67 kap. inte längre omfattar skattereduktion för gåva.

16 §

Ändringen innebär att hänvisningen till lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva tas bort, eftersom den lagen upphävs.

67 kap.

1 §

Ändringen i paragrafens *första stycke* är en följd av att skattereduktion för gåva inte längre ges.

2 §

Ändringen i paragrafens *första stycke* är en följd av att skattereduktion för gåva inte längre ges.

8.2 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

22 kap.

1 §

Paragrafen, som anger kapitlets innehåll, ändras så att den inte längre hänvisar till den upphävda 22 § om skyldighet att lämna kontrolluppgift om gåva.

31 kap.

1 §

Paragrafen, som anger kapitlets innehåll, ändras med anledning av att skattereduktionen för gåva tas bort ur 33 §.

33 §

Ändringen i paragrafens *första stycke* är en följd av att skattereduktion för gåva inte längre ges.

38 kap.

1 §

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas enligt fastställda formulär. *Andra punkten* ändras med anledning av upphävandet av 23 kap. 7 § om åtagande om att lämna kontrolluppgifter om gåvor.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagen träder i kraft den 1 januari 2016. Skyldigheten att lämna kontrolluppgift om gåva gäller fortfarande för beskattningsår som börjar före den 1 januari 2016. Detsamma gäller bestämmelsen om lämnande av uppgift i inkomstdeklarationen om underlaget för skattereduktion för gåva. Bestämmelserna om åtagande från utländska subjekt om att lämna kontrolluppgifter gäller fortfarande för tid före den 1 januari 2016.

8.3 Förslaget till lag om upphävande av lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva

Lagen upphör att gälla vid utgången av 2015 men tillämpas fortfarande för tiden 2012–2015. Betald årsavgift som avser tid efter 2015 ska betalas tillbaka.

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen
(1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹
dels att 67 kap. 20–26 §§ ska upphävas,
dels att rubriken närmast efter 67 kap. 19 § och rubrikerna närmast före
67 kap. 20, 23, 24, 25 och 26 §§ ska utgå,
dels att 1 kap. 11 och 16 §§ och 67 kap. 1 och 2 §§ ska ha följande
lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

11 §²

Bestämmelser om hur skatten ska beräknas finns i 65 kap.

Bestämmelser om beräkningen av skatt på ackumulerad inkomst finns i
66 kap.

Bestämmelser om skattereduk-
tion för underskott av kapital,
arbetsinkomst (jobbskatteavdrag),
allmän pensionsavgift, sjöinkomst,
hushållsarbete, *gåva* och mikro-
produktion av förnybar el finns i
67 kap.

Bestämmelser om skattereduk-
tion för underskott av kapital,
arbetsinkomst (jobbskatteavdrag),
allmän pensionsavgift, sjöinkomst,
hushållsarbete och mikroproduk-
tion av förnybar el finns i 67 kap.

16 §³

Bestämmelser om

– förfarandet vid uttag av skatten
finns i skatteförfarandelagen
(2011:1244),

– förfarandet vid skattereduktion
för hushållsarbete finns i lagen
(2009:194) om förfarandet vid
skattereduktion för hushållsarbete,
och

– *godkännande av gåvomot-
tagare vid skattereduktion för gåva*

– förfarandet vid uttag av skatten
finns i skatteförfarandelagen
(2011:1244), *och*

– förfarandet vid skattereduktion
för hushållsarbete finns i lagen
(2009:194) om förfarandet vid
skattereduktion för hushållsarbete.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

Senaste lydelse av

67 kap. 20 § 2011:1271

67 kap. 21 § 2011:1271

67 kap. 22 § 2011:1271

67 kap. 23 § 2011:1271

67 kap. 24 § 2011:1271

67 kap. 25 § 2011:1271

67 kap. 26 § 2011:1271

² Senaste lydelse 2014:1468.

³ Senaste lydelse 2011:1272.

rubriken närmast efter 67 kap. 19 § 2011:1271

rubriken närmast före 67 kap. 20 § 2011:1271

rubriken närmast före 67 kap. 23 § 2011:1271

rubriken närmast före 67 kap. 24 § 2011:1271

rubriken närmast före 67 kap. 25 § 2011:1271

rubriken närmast före 67 kap. 26 § 2011:1271.

finns i lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

67 kap.

1 §⁴

I detta kapitel finns bestämmelser om skattereduktion för fysiska personer i 2–33 §§ och för juridiska personer i 2 och 27–33 §§.

I detta kapitel finns bestämmelser om skattereduktion för fysiska personer i 2–19 och 27–33 §§ och för juridiska personer i 2 och 27–33 §§.

Skattereduktion ska anges i hela krontal så att öretal faller bort.

2 §⁵

Skattereduktion ska göras för sjöinkomst, allmän pensionsavgift, arbetsinkomst (jobbskatteavdrag), underskott av kapital, hushållsarbete, gåva och mikroproduktion av förnybar el i nu nämnd ordning.

Skattereduktion ska göras för sjöinkomst, allmän pensionsavgift, arbetsinkomst (jobbskatteavdrag), underskott av kapital, hushållsarbete och mikroproduktion av förnybar el i nu nämnd ordning.

Skattereduktion ska räknas av mot kommunal och statlig inkomstskatt som beräknats enligt 65 kap., mot statlig fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt samt mot kommunal fastighetsavgift enligt lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift. Skattereduktion enligt 5–9 §§ ska dock räknas av endast mot kommunal inkomstskatt.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

2. Lagen tillämpas på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2015.

⁴ Senaste lydelse 2014:1468.

⁵ Senaste lydelse 2014:1468.

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244)¹
dels att 22 kap. 22 § och 23 kap. 7 § ska upphävas,
dels att rubriken närmast före 22 kap. 22 § ska utgå,
dels att 22 kap. 1 §, 31 kap. 1 och 33 §§ och 38 kap. 1 § samt rubriken
närmast före 31 kap. 33 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 kap.

1 §²

I detta kapitel finns bestämmelser om skyldighet att lämna kontroll-
uppgift om

– överlåtelse av privatbostadsrätt och andelar i vissa bostadsföretag
(2 och 3 §§),

– upplåtelse av privatbostad eller bostad som innehas med hyresrätt
(4 §),

– samfällighet (5 och 6 §§),

– räntebidrag (7 §),

– pensionsförsäkringar och pensionssparkonton (8 och 9 §§),

– avskattning av pensionsförsäkring (10 §),

– tjänstepensionsavtal (11 §),

– underlag för avkastningsskatt på livförsäkringar (12 §),

– skattereduktion för förmån av hushållsarbete (13 §),

– elcertifikat (14 §),

– utsläppsrätter, utsläppsminskningenheter och certifierade utsläpps-
minskningar (15 §),

– schablonintäkt vid innehav av ett investeringssparkonto (16 §),

– schablonintäkt vid innehav av andelar i värdepappersfonder,
fondföretag, specialfonder och ut- andelar i värdepappersfonder,
ländska specialfonder (17–21 §§), fondföretag, specialfonder och ut-
ländska specialfonder (17–21 §§),

och

– gåva (22 §), *och*

– investeraravdrag (23 och 24 §§). – investeraravdrag (23 och 24
§§).

31 kap.

1 §³

I detta kapitel finns bestämmelser om

– uppgifter som ska lämnas i samtliga inkomstdeklarationer (2 och
3 §§),

¹ Senaste lydelse av

22 kap. 22 § 2011:1289

23 kap. 7 § 2011:1289

rubriken närmast före 22 kap. 22 § 2011:1289.

² Senaste lydelse 2013:1107.

³ Senaste lydelse 2013:772.

- uppgifter som fysiska personer och dödsbon ska underrättas om och godkänna eller lämna (4 och 5 §§),
- uppgift som ska lämnas om inkomstslaget tjänst (6 §),
- uppgifter som ska lämnas om inkomstslaget näringsverksamhet (7–15 §§),
- uppgifter som ska lämnas om inkomstslaget kapital (16–19 b §§),
- uppgift om tillkommande belopp (20 §),
- uppgifter om vissa andelsavyttringar m.m. (21–24 §§),
- uppgifter för beräkning av egenavgifter (25 och 26 §§),
- uppgifter som fåmansföretag samt företagsledare och delägare ska lämna (27–29 §§),
- uppgift om tillskott och uttag (30 §),
- uppgift om betalning till utlandet (31 §),
- uppgift som ekonomiska föreningar ska lämna (32 §),
- uppgifter om skattereduktion för hushållsarbete *och gåva* (33 §),
- uppgifter om skattereduktion för hushållsarbete (33 §), och
- och
- uppgifter om prissättningsbesked (34 §).

**Skattereduktion
för hushållsarbete *och gåva***

för

**Skattereduktion
för hushållsarbete**

för

33 §⁴

Den som begär skattereduktion för hushållsarbete *eller gåva* enligt 67 kap. 11–26 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) ska lämna uppgift om underlaget för skattereduktionen.

Den som begär skattereduktion för hushållsarbete enligt 67 kap. 11–19 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) ska lämna uppgift om underlaget för skattereduktionen.

I fråga om förmån av sådant arbete som räknas som hushållsarbete enligt 67 kap. 13 a och 13 b §§ inkomstskattelagen ska även sådana uppgifter som avses i 9 a § lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete lämnas.

38 kap.

1 §⁵

Fastställda formulär ska användas för att lämna

1. kontrolluppgifter,

2. åtagande

a) enligt 23 kap. 6 § om att lämna kontrolluppgifter om pensionsförsäkringar och sådana avtal om tjänstepension som är jämförbara med en pensionsförsäkring, *och*

b) enligt 23 kap. 7 § om att lämna kontrolluppgifter om gåvor,

2. åtagande enligt 23 kap. 6 § om att lämna kontrolluppgifter om pensionsförsäkringar och sådana avtal om tjänstepension som är jämförbara med en pensionsförsäkring,

⁴ Senaste lydelse 2011:1289.

⁵ Senaste lydelse 2011:1289.

3. deklARATIONER,
  4. särskilda uppgifter, och
  5. periodiska sammanställningar.
-

Bilaga 1

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.
2. Bestämmelsen i 31 kap. 33 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2015.
3. Den upphävda bestämmelsen i 22 kap. 22 § tillämpas fortfarande för beskattningsår som börjar före ikraftträdandet.
4. Den upphävda bestämmelsen i 23 kap. 7 § och bestämmelsen i 38 kap. 1 § i den äldre lydelsen tillämpas fortfarande för tid före ikraftträdandet.

Förslag till lag om upphävande av lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva

Härigenom föreskrivs att lagen (2011:1269) om godkännande av gåvomottagare vid skattereduktion för gåva ska upphöra att gälla vid utgången av 2015.

---

1. Den upphävda lagen ska dock fortfarande tillämpas för tid före den 1 januari 2016.
2. Betald årsavgift som avser tid efter 2015 ska betalas tillbaka.

Efter remiss har yttrande kommit in från Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Härnösand, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten (EBM), Polismyndigheten, Brottsförebyggande rådet (Brå), Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), Finansinspektionen, Ekonomistyrningsverket, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Statskontoret, Statistiska centralbyrån, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Konkurrensverket, Nämnden för statligt stöd till trosamfund, Cancerfonden, DHR – Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder, Forum – Idéburna organisationer med social inriktning, Frivilligorganisationernas Insamlingsråd (FRII), Frälsningsarmén, Hjärt-Lungfonden, Katolska Biskopsämbetet, Landsorganisationen i Sverige (LO), Läkare Utan Gränser, Neuroförbundet, Pingst – Fria församlingar i samverkan, Plan Sverige, Reumatikerförbundets kansli, Rädda Barnen, Röda Korset, Svensk Insamlingskontroll, Stockholms Stadsmission, Svenska kyrkan, Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO), Sveriges Kristna Råd, UNICEF Sverige och We Effect.

Yttrande har dessutom inkommit från Läkarmissionen, Hand in Hand Sweden, Hjärnfonden, Cancer- och Allergifonden, Barnfonden, Viskogen, Hungeprojektet, Individuell Människohjälp, ActionAid, Eriks hjälpen, Akademikerförbundet SSR, Hjärta till Hjärta och Barncancerfonden.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Konjunkturinstitutet, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Regelrådet, Alzheimerfonden, Amnesty International, BRIS – Barnens Rätt i Samhället, Diakonia, Famna, Forum Syd, Handikappförbunden, Islamic Relief, Judiska Församlingen, Kvinna till Kvinna, LSU – Sveriges ungdomsorganisationer, Mag- och tarmförbundet, Pensionärernas Riksorganisation (PRO), Riksförbundet Frivilliga Samhällsarbetare, Riksidrottsförbundet, Riksteatern, Skattebetalarnas förening, SOS-Barnbyar, Ekumeniakyrkan, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Muslimska Råd, Sveriges Pensionärs Riksförbund (SPRF), Sveriges Pensionärsförbund (SPF), Sveriges universitets- och högskoleförbund och Tjänstemännens Centralorganisation (TCO).